

22/8

satellitarméer som drastiskt utrensats och fyllts med partitrogna ungdomar. Att avstå från utländska baser skulle därför för de fria nationerna betyda en sakta kapitulation.

Efter Genèvekonferensen uttalade förbundskansler Aedenauer — liksom andra ledande demokratiska statsmän — i allmänna ordalag sin belåtenhet med konferensens resultat. En tid senare framförde däremot förbundsministern Strauss en ovanligt klar och pregnant analys av vad som verkligen skedde. Strauss slår fast att ryssarna inte varit eller är beredda att samtycka till en tysk återförening om Västtyskland skulle underlåta att rusta, ja, inte ens om det skulle träda ut ur Atlantpaktens neutralistiska politik som förordats för Västtyskland avsåg blott att åstadkomma isolering och splittning till kommunismens fördel. I själva verket är Rysslands pris för en återförening Atlantpaktens totala slopande och de amerikanska basernas uppgivande — "en återförening på denna grundval vore liktydig med Sovjets herravälde i hela Europa". Man måste ställa in sig på "att de kalla kriget fortsätter, att den internationella kommunismen fullföljer sin omtörande verksamhet, att Moskva överallt eggat till oro, att greppet om de förslavade folken inte mjukas upp". Därmed börjar det svåraste skedet i efterkrigspolitiken, ty det gäller att se klart vad som sker och inte falla offer för känslöstämningar; endast så kan en äkta avspänning nås. Det bör betonas att de tyska socialdemokraterna står lojala gentemot Parisfördragen och inte begagnar Genève som ett medel till propaganda.

I den kritiska och realistiska analysen av Genèvekonferensen och avspänningsoffensiven blandas ofta uttryck av förhoppningar om att oktoberkonferensen mellan utrikesministrarna skall ge mera positiva och konkreta resultat. Inga skäl anförs emellertid för dessa förhoppningar — lika litet som för optimismen före, under och närmast efter de fyra storas möte i Genève.

huruvida denna nedskärning verkligen görs. Den kan i själva verket redan ha gjorts i avsikt att skaffa fram arbetskraft för den nuvarande hektiska jordbrukskampanjen i Sovjetunionen och arbetskraft till industrin, som, enligt vad Bulgani avslöjade förra månaden, lider svår brist på arbetskraft. Moskvans tillkännagivande, som uppenbarligen gjorts i propagandasyfte före nedrustningsförhandlingarna och de tyska förhandlingarna i Moskva, kan gälla gånger tid, framtiden eller en imaginär aktion. Inte ens Sovjets egna invånare kan uppskatta dess rätta betydelse, ty de är själva lika okunniga om sin regerings militära styrkor som utlandet är.

Sovjetunionen måste vara på det klara med att efter Koreakriget har USA minskat sina väpnade styrkor från nära 3,7 miljoner man till 2,94 miljoner och planerar att minska dem ytterligare till 2,280.000 man nästa juni månad. Denna reduktion är två gånger så stor som den som tillkännagivits av Ryssland och är redan till hälften genomförd. Även om Sovjets annonserade nedskärning genomförs till fullo, överträffas den av de minskningar som redan gjorts i väster; och dessutom kommer Sovjet trots allt att allti-jämt ha omkring 4 miljoner man kvar under vapen plus en miljon i satellitstaterna...

Ett tillbakadragande av alla styrkor till hemlandet skulle innebära att ryssarna retirerade endast till Königsberg och Donaumynningen, Kina endast till Jalufloeden, medan amerikanerna skulle tvingas dra sig tillbaka över oceanerna och de brittiska styrkorna i Tyskland över Engelska kanalen. På kontinenten skulle då de franska och små västallierade styrkorna ställas ansikte mot ansikte med överväldigande ryska förband. I Mellersta och Fjärran Östern skulle små och illa utrustade nationer utlämnas åt ett oemotståndligt tryck från väldiga grannar. Man kunde varje morgon ställas inför ett fait accompli, som tvang de fria nationerna att välja mellan att ta en begränsad motgång eller kasta hela världen ut i ett förödande atomkrig. Ryssarna skulle i själva verket bara dra sig tillbaka från sådana länder där de ämnar efter sig en kommunistisk partiapparat som de kan lita på och

Trött Huxley

I ALDOUS HUXLEYS senaste roman, *The Genius and the Goddess* (Chatto and Windus, 7/6 shilling) berättar en sextiårig vetenskapsman om sin ungdoms stora äventyr. Rivers uppfostrades av modern, en förtorkad och ondsint prästänka, i gudsfuktan och sedlighet; då han vid 28 års ålder fick anställning hos geniet Henry Maartens, Nobelpristagare i fysik, hade han ännu sin kyskhet i behåll. I Maartens familj, en ung hustru och två barn, finner Rivers öppenhet, naturlighet och glädje. Den lugna trivseln i arbete och hemliv förstörs, då Kate Maartens under mannens sjukdom förför assistenten. För henne betyder det knappast mer än fysisk avspänning, för honom samvettskval och salighet. En komplikation inträder genom att den femtonåriga dottern förälskar sig i Rivers. Lösningen vinnes genom att mor och dotter samtidigt kör ihjäl sig. Bortåt halva boken består av den äldre Rivers "filosofiska" spekulationer över livet, människorna och händelserna för trettio år sedan.

Romanen är nästan odräglig. Huxleys nedgång och trötthet avspeglas hos Rivers, som för författaren tydligen ter sig som en vis man, som ett andra jag. Särskilt

förhållandet mellan kropp och själ är ämnet för Rivers' förment snillrika tjat. Det är svårt att beskriva vad som händer en flicka vid puberteten, förklarar Rivers. "Det bästa man kan göra är att vältra sig i liknelser. En mättad lösning av känslor, som kan kristalliseras utifrån eller inifrån. Ord och handlinger som faller i den psykofysiska soppan och kommer den att klumpa sig i handlingsproducerande klunsar av passion och känsla" osv. osv. I boken finns inte en människa, en scen eller en replik som man tror på; allt är kvasi, uppstylat och ansträngt och jargong.

Hos den unge Huxley fanns ett puritanskt ursinne mot livet som ofta gav glöd åt hans fyrverkerier. Framför allt fanns det en kvickhet, som mot bakgrunden av besvikelsen var bländande och ibland gripande. Nu tycks kraften vara slut. Kvar står den gamla stråvan att lyfta sig själv i håret, att säga allt inom citationstecken, att förevisa en överlägsen och genomskådande intelligens. Det ligger tragik i detta, men inte tragik av det slaget som bär upp en roman.

H. T.-N